

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้
- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยที่มีได้กำหนดโดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมาย
อันขัดแย้งจากอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอัตราลอยตัวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยผิดนัดจากอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอัตราลอยตัวตามที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๔)
- (๓) กำหนดฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ในหนี้ที่เจ้าหนี้กำหนดให้ลูกหนี้
ผ่อนชำระเป็นงวด (เพิ่มมาตรา ๒๒๔/๑)

เหตุผล

เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่มีได้กำหนดโดยนิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันขัดแย้ง
และอัตราดอกเบี้ยผิดนัดที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี
ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานโดยมิได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์
สภาพเศรษฐกิจ และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ทำให้ลูกหนี้ได้รับความเดือดร้อนจากภาระดอกเบี้ย
เกินสมควร สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้เป็นอัตราลอยตัวโดยให้
ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประกาศกำหนด และกำหนดวิธีการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้
ให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่เรียกดอกเบี้ยจากลูกหนี้ในอัตราหรือวิธีการ
ที่ทำให้เกิดภาระแก่ลูกหนี้สูงเกินสมควร ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรม
หรือโดยบทกฎหมายอันขัดแย้ง ให้ใช้อัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด
แต่ไม่เกินร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยคำนวณเฉลี่ยจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนของธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดสินทรัพย์ใหญ่ที่สุดจำนวนห้าแห่งในระยะเวลาระหว่างวันที่หนึ่งมกราคมถึงสามสิบมิถุนายน และระยะเวลาระหว่างวันที่หนึ่งกรกฎาคมถึงวันที่สามสิบเอ็ดธันวาคมของทุกปี โดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ช้ากว่าวันที่สิบกรกฎาคมสำหรับงวดแรก และวันที่สิบมกราคมสำหรับงวดหลัง บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละหนึ่งต่อปี อัตราดอกเบี้ยดังกล่าวให้ใช้สำหรับการคิดดอกเบี้ยตามวรรคหนึ่งสำหรับรอบระยะเวลาหกเดือนหลังจากวันที่ใช้อัตราดอกเบี้ยดังกล่าว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒๔ หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสามต่อปี แต่เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัด การพิสูจน์ค่าเสียหายอย่างอื่นนอกจากนั้น ให้พิสูจน์ได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๒๒๔/๑ ถ้าลูกหนี้มีหน้าที่ผ่อนชำระหนี้เงินเป็นงวด และลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ในงวดใด เจ้าหนี้อาจเรียกดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดได้เฉพาะจากเงินต้นของงวดที่ลูกหนี้ผิดนัดนั้น

ข้อตกลงใดขัดกับความในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๖ บทบัญญัติตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับการคิดดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับการคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๒๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเพิ่มโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับการคิดดอกเบี้ยผิดนัดในงวดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี